

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu drept credinciosul episcop român al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

**Preacucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor dreptcredincioșilor creștini din reînviata episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului,
har și pace dela Dumnezeu, părintele Ceresc,
iar dela Noi salutare și binecuvântarea Noastră arhipăstorească.**

„Ziua învierii, popoarelor să ne luminăm“.)

(Canonul Paștilor).

„Hristos a înviat“. Iubiți fii sufletești!

Nici un praznic nu răscolește în sufletele noastre atâtea sentimente de evlavie și de proslăvire sufletească către atot puternicul Dumnezeu, ca praznicul Învierii Domnului.

Niciodată peste an, nu urcăm cu inimă mai cucernică dealul spre sfânta biserică, ca la Ziua Învierii.

Clopotele bisericilor — după sunetele tainice de jale și durere din zilele patimilor, — scot accente mai dulci și mai armonioase, când ne chiamă la Învierea Domnului. Învierea Domnului înseamnă doar și învierea noastră, pentru care muncim, ne obosim, jertfim și cheltuim partea cea mai aleasă din sufletul nostru, desbrăcându-ne pe cât putem de păcatele ucigătoare de suflete. Până și luminile de pe morminții iubiților noștri răposați ard cu flacăra mai vie — și răspândesc lumină mai puternică în cimitirile noastre.

Ziua învierii încrestează triumful binelui asupra păcatului, ea sdrobește minciuna farișeilor în fața puterii și scânteii Dumnezeiești, a adevărului propovăduit de Isus Hristos. În înviere vedem puterea Dumnezeiască cea

nemărginită, — și această putere răstoarnă și cea mai puternică lespede de pe mormântul, în care credeau și mai cred puternicii zilelor, că vor putea îngropa învățăturile vecinice ale Mântuitorului.

Nădejdea acestei învieri este puternică, căci prin ea și cu ea am biruit și noi suferințele seculare, și am ajuns la triumful libertății și învierii noastre naționale — am ajuns să vedem soarele strălucind, să vedem mizeria și azi mâne colibe înțunecoase, dispărând din satele noastre — să vedem razele luminei și culturii, cum străbat văile și câmpiile noastre mănoase udate cu lacrimile și cu sângele strămoșilor noștri.

În școalele noastre mici și mari de azi stă nădejdea și puterea noastră, tot dela ele așteptăm viitorul nostru. Altarele noastre glăsuiesc că s'a sculat Domnul, omorând moartea, iar poporul cu mic cu mare e dator să alerge spre glasul de trâmbiță al învierii — al primenirii sufletești și trupești ca să se adape din izvorul răcoritor al vieții, al acelei vieți — care deosebește binele de rău — și produce fapte creștinești urmând pe Mântuitorul și învățăturile lui Dumnezeiești.

*) Preoțimea noastră va ceti această pastoraală în toate bisericile din eparhie în una din zilele praznicului Învierii.

Biserica lui Hristos ne cheamă în ziua învierii la un regim cu curățenie — ne invită să ne desbrăcăm de omul vechiu, cu deprinderi necivilizate, și ne povățuiește să îmbrățișem legea iertării, legea îndurării față de deaproapele nostru, — ca să putem învinge toate crizele sufletești de cari suntem prea adesea cercați și ispisiți. Și e mare nevoie să se producă în sufletul mulțimii un curent de primenire, după atâtea veacuri de întunec și de robie trupească și sufletească, — amândouă atât de grele pentru viața națională și bisericească. Cum a fost, n'a fost bine, și e timpul suprem să înceteze odată pentru totdeauna din meleagurile noastre domnia întunericului.

Știm iubiților iiii sufletești, cum sute de ani brațele voastre au zidit orașe pentru străini, din munca voastră s'au ridicat străinii palate și voi ați rămas în colibi, — știm, că ați fost osândiți să purtați jugul sclăviei și mai ales jugul întunericului — căci așa cereau interesele statului mașter, care ne cârmuia, așa cereau interesele păgâne ale neamurilor, cari ne-au cutropit și redus la stare de umilință și de atârznare.

Tinerele mlădițe ale neamului nostru, în lipsa de școale, în lipsa de cărți, în lipsa de dascăli luminați, în lipsa de doctori — erau osândite la pierzare, ori moarte trupească, ori moarte sufletească.

Iobăgia, care-și înclăstase ghiarele afund în trupul nostru, în sufletul nostru, cuiele cari erau bătute în brațele noastre și în picioarele noastre, lanțurile grele ale robiei, au căzut la picioarele noastre — și acum, toată suflarea să laude pe Domnul, toată suflarea să învie — „să învie Dumnezeu și să se risipească dușmanii lui”.

Cei puternici au căzut de pe scaune, — mila și îndurarea s'a întors față spre noi, Dumnezeu însuși ne cheamă la înviere, la viață nouă.

„Să ne curățim simțirile” ne strigă glasul bisericii, să turnăm apă vie în sufletele noastre, apa credinței, apa dragostei creștinești, apa despre care Sfânta Scriptură ne spune, că „cine nu se va naște din apă și din duh nu va intra în împărăția lui Dumnezeu”.

Iar noi vrem cu tot dinadinsul, trebuie să voim, ca să intrăm în împărăția lui Dumnezeu.

Împărăția lui Dumnezeu pe pământ iubiților este împărăția păcii, împărăția dragostei creștinești, împărăția binelui, împărăția luminei, împărăția îndestulării ca să poți ajuta și pe alții, protivnică cu împărăția urei, împărăția lenevirii de care au parte cei neajutorați și slabi când stau în față cu cei tari și mari.

Veniți iubiților să ne adăpăm sufletele noastre, cu duhul ce înalță și cu darul ce ne apropie de Dumnezeu ziditorul nostru.

Nu vă lăsați, oameni buni ademeniți nici de păcatul lăcomiei, nici de poftele desfrânării, nu vă dați lenevirii, căci este scris în cartea vieții „Roagă-te și lucră” și așa mai adaugă, lucră și cruță, — chivernisește bine averea câștigată cu sudori. Prețuiește omule, comora sufletului, dar nu uita nici de zile negre, nici de bătrânețe, ca să nu cazi spre povara copiilor și a societății — deoarece nu ne este dat să știm zilele câte trăim.

Iubiți-vă unii pe alții căci întru aceasta se va cunoaște, căci sunteți fii ai lui Dumnezeu.

Cuvântul vostru să fie de azi încolo „viață ordonată”.

Tineți cu sfințenie la „Una sfântă sobornicească și apostolească biserică”, care a fost, este și va fi legea dreptmăritoare a părinților noștri.

Nu vă îndrumați după ceice iau numele Domnului în deșert, spunând că ei nu greșesc, după ce nici un muritor nu este infalibil și scutit de păcate, afară de singurul Dumnezeu, care ne-a dat viață și în acărui mâni stă fericirea și viața noastră vecinică și vremelnică. O lege românească, una și sfântă dreptmăritoare să cunoașteți, aceleia să vă închinați, și pe Domnul să-l preamăriți, pentru bunătățile cari le-a revărsat asupra noastră.

Oare nu vedem noi, cu câte daruri frumoase a împodobit Dumnezeu pe om? Ce altceva sunt darul vederii, al auzului, al graiului, decât daruri neprețuite, pe cari toate ni le-a dat bunul Dumnezeu, ca să le folosim spre scopuri bune și folositoare. Greșesc deci toți ceice folosesc graiul pentru cuvinte urâte și sudalme și toți cei ce-și astupă urechile la glasul lui Dumnezeu, care ne cheamă la viață nouă, la adevărata înviere.

Nu vedem, cât de mici și neputincioși sun-

tem noi oamenii în fața atotputerniciei lui Dumnezeu? Să nu știm oare, că noi nu putem da pământului pe care îl stăpânim, nici un picur de apă, nici o rază de soare, nici un pic de căldură, — și totul deci totul este și vine numai dela Dumnezeu. Da, el trezește la viață pomul amorțit peste iarnă, el scoate din grăunțe firul grâului și al cucuruzului, el presară câmpii cu flori și cu verdeață, el dă hrană dobitoacelor — și aceste semne ar fi doar de ajuns ca să ne trezească la cunoștința adevăratului Dumnezeu.

Și oare este un prilej mai frumos, mai potrivit, de a ne premeni sufletele, de a porni la drum spre o viață nouă, — ca și tocmai în ziua învierii Domnului? Să răsturnăm iubiților fii sufletești piatra care a căzut asupra trupului și sufletului nostru.

Să restornăm egoismul, și să ne deschidem inima pentru săvârșirea faptelor milei cei trupești și celei sufletești. Să îmbrăcăm pe cei ce au lipsă de îmbrăcăminte, să dăm hrană trupească celor flămânzi și hrană sufletească celor înapoiați în cultură. Să lucrăm până e ziua, să ascultăm glasul apostolului Pavel „*fraților ca fiii luminei să umblați nu în ospețe și în beții*”. Bisericele noastre, școlile noastre, altarele noastre, așteaptă primenire, așteaptă suflete alese, care să le dea podobe care le lipsesc, — așteaptă pe propovăduitorii cuvântului evangheliei, cari se pregătesc acum pentru chemarea cea frumoasă și grea a apostolatului. Răsplata lor va fi dela oameni mai mult cununa de spini, decât viața plină de plăcere și de îmbuibare dar conștiința de a-și fi făcut datoria, este și le rămâne cea mai mare mulțumire sufletească. Când vor veni azi mâne apostolii lui Christos între voi, să-i întâmpinați cu stâlpi și cu flori, ca să poată îndeplini greaua chemare ce li-se va încredința dela Dumnezeu.

În astfel de atmosferă sufletească să sărbătorim ziua învierii, în astfel de atmosferă să trăim, — curățindu-ne simțirile de buruienile patimilor și păcatelor, să prăznuim învierea și atunci, numai atunci ziua învierii va fi „*ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa*”.

Cu aceste împărtășindu-vă tot darul și bi-

necuvântarea Domnului asupra voastră a tuturor.

Am rămas al vostru de tot binele voitor
Dat în Cluj, reședința noastră episcopescă
la ziua Învierii Domnului 1925.

NICOLAE

Episcop

Organizarea biserici

**Cuvântarea D-lui deputat Dr. Ion Lupas
rostită în Camera deputaților.**

Di M. G. Orleanu, președinte: Domnul Lupas are cuvântul.

Di I. Lupas: Domnule președinte, domnilor deputați, vă rog să fiți de astădată cu binevoitoare îngăduință față de cel ce vă vorbește fiindcă urmările unei gripe, de care pătimeam și când am luat cuvântul în chestia patriarhiei și a bacalaureatului, nu le-am putut înlătura cu săvârșire nici până acum. Deaceia să fiu scuzat, dacă nu voi putea vorbi cu voce destul de înaltă, cum aveau obiceiul.

Expunerea de motive a domnului ministru de culte, cred că dispensează pe ori care dintre vorbitori, să înființeze fazele prin care a trecut lucrarea aceasta îndelungată dela 1919 încoace, până când ne-a dat rezultatele, pe care le vedem în acest proiect de lege și în statutul alăturat.

Se cuvine ca proiectul acesta, să fie examinat, ca orice altă lege de organizare, înainte de toate în raport cu textul constituției dela 1923.

Imprejurările în cari s'a discutat și s'a votat atunci proiectul de constituție nouă, nu ne-au permis, nouă celor din opoziție, să ne spunem cuvântul și să intrăm în meritul vreunei chestiuni din acel proiect. Vedem însă aproape la toate legile de organizare, cât de strâmt și defectuos a fost proiectul și cum textul constituției în loc să înlesnească lucrarea de unificare organică, adeseori a împiedecat-o. Constituția a lăsat în cele mai multe părți, în cele mai importante domenii ale vieții de stat, lipsuri și lacune destul de mari sub pretext că vor să lase teren liber legiuitorului, să întocmească legile de organizare, cum se va putea mai bine în interesul diferitelor chestiuni de ordin general. În art. 22 textul constituției gre-

sește tocmai dimpotrivă. Deși s'ar părea din textul acesta, că constituția politică a statului nostru vrea să respecte principiul de autonomie bisericească, în realitate face incursiuni neîngăduite, în domeniul autonomiei bisericești.

Era firește admisibil, ca statul să-și spună în constituția sa cuvântul, cum are de gând să îndrume organizația aceasta bisericească. Va să zică principiile le putea indica, însă nu putea să amintească și modalitățile. Vă rog, să citiți textul constituției și veți vedea, că în art. 22 constituția politică împietăză asupra formelor de autonomie bisericească, întrucât indică aceste modalități și le precizează în câteva aliniate; le precizează însă numai față de Biserica dominantă, lăsând terenul cel mai larg de libertate, și autolegislative, pentru toate confesiunile minoritare.

Bine înțeles, că pentru noi aceia, care am trăit în regimul autonomiei bisericești, de câte ori am ajuns în contact cu statul, care era aproape totdeauna ostil tendințelor noastre, gândul cel dintâi era, cum să ne apărăm constituția și autonomia bisericească față de orice tendință de asemenea incursiuni politice, de asemenea împietări. De aceea și în momentul de față, cred, că cel dintâi lucru este, ca noi, cel puțin, aceia care suntem pătrunși de însemnătatea deplină a autonomiei bisericești, să ne exprimăm părerea de rău că textul art. 22 din constituția nouă a țării, s'a votat fără respectarea integrală a principiului de autonomie bisericească (aplauze pe băncile opoziției); fiindcă dacă admit autonomia vre-unei corporațiuni în stat, atunci nu-mi este permis să prejudec anticipând și precizând, cum să fie autonomia aceea (aplauze pe băncile opoziției), ci trebuie să-i las libertatea de a-și stabili ea însăși modalitățile autonomiei.

DI I. Mihalache: Acel articol a strangulat constituția.

DI Dr. I. Lupas: Iată ce se spune în acest articol:

„În tot regatul României Biserica creștină ortodoxă va avea o organizație unitară cu participarea tuturor elementelor ei constitutive, clerici și mireni”.

Domnilor deputați, după modesta mea părere, textul constituției ar fi trebuit să se oprească aci, dar nu se oprește ci merge

mai departe și spune că se vor fixa nu numai principiile, ci și modalitățile după care biserica își va reglementa, conduce și administra prin organele sale proprii și sub controlul statului chestiunile sale religioase, culturale, fundamentale și epitropești. Precizează că întreagă biserica va avea o singură autoritate sinodală centrală și că toți mitropoliții și episcopii vor fi aleși potrivit unei *singure* legi speciale.

Vedeți, câte dispozițiuni de amănunt cu privire la biserica dominantă? pe când despre celelalte confesiuni, constituțiunea menționează numai atât că raporturile dintre culte și stat se vor stabili prin lege specială, lăsând cu totul neamintită modalitatea după care se va alcătui legea aceasta. De aceea regretul nostru este cu atât mai mare cu cât ajunși în cadrul României întregite vedem biserica noastră încătușată într'o măsură mai mare decât toate celelalte confesiuni minoritare.

Regretăm apoi, că lipsește cu desăvârșire din cuprinsul acestui articol cuvântul de „autonomie” sau „autodeterminare” sau „autolegislative” bisericească.

Ni s'ar putea obiecta, că deși cuvintele acestea lipsesc, dar în realitate cele mai importante atribute ale autonomiei, sunt cuprinse în diferitele aliniate ale acestui articol.

Este adevărat, însă noi credem că ar fi fost cu mult mai constit să se spună lucrurile pe nume. Dacă autonomia bisericească o cer toate elementele constitutive ale bisericești, de ce constituția să nu aibă curajul de a spune precis, că le-o acordă, când ea nu poate să însemneze nici-un pericol pentru interesele statului nostru.

Din informațiunile sigure ce am asupra acestei chestiuni, voi încerca să arăt pentru ce lipsește din cuprinsul acestui articol cuvântul „autonomie?”

Comisiunea bisericească, instituită de constituantă convocată în Septembrie 1920 aci în București de către fostul Ministru al Cultelor dl Octavian Goga, a accentuat în tot timpul necesitatea acestei autonomii bisericești.

S'au ivit însă unele temeri chiar în sânul comisiunii că această autonomie ar putea să îndrume biserica noastră, în anumite împrejurări neprevăzute, în vre-o direcție periculoasă pentru interesele statului. Noi ardelenii am

susținut însă cu toate ocaziile, că această teamă trebuie să rămână cu desăvârșire exclusă, întrucât biserica ortodoxă română nu are nici nu poate să aibă în viitor nici un fel de tendință, care să pericliteze interesele statului român. Alta este chestiunea față de celelalte biserici, cum este biserica catolică care privește peste graniță și biserica protestantă care are legături în afară de granițele statului român, dar o astfel de bănuială față de biserica ortodoxă română o socotim lipsită cu desăvârșire de orice temeii.

Domnilor, acei cari au reprezentat interesele bisericii noastre în comisiunea care a lucrat la proiectul noii constituțiuni au fost desigur de convingerea noastră, fiind toți oameni de cea mai înaltă valoare pe care îi are în timpul de față biserica noastră.

Dar și aci piedeca cea mai mare a fost că mulți din membrii acestei comisiuni se speriau de cuvântul autonomie și între alții unul dintre membri guvernului, care are cuvânt hotărâtor în toate chestiunile, dl Vintilă Brătianu a declarat în mod hotărât, că este contra introducerii acestui cuvânt în textul constituției.

Dl Lupas: Astfel a rămas cuvântul eliminat din textul acestei Constituții. Nu trebuie să ne mirăm așa de mult, că dl ministru de finanțe și-a permis să spună cum să se facă articolul din Constituție, relativ la biserică, fiindcă avem oarecari exemple, nu tocmai îndepărtate, când un antecesor al D-Sale, fostul ministru de finanțe Aurel Vlad, a încercat să unifice organizarea noastră bisericească, prin un singur articol, prin „articolul unic” prezentat Senatului, în Februarie 1920, de către fostul ministru al cultelor, dl Borcea. Se vede că miniștri de finanțe prin faptul, că ei țin baierile visteriei statului, își închipuie că sunt îndreptățiți, să ne facă nouă și legi bisericești, ori să ne indice modalitățile, după cari să ne facem noi înșine organizarea bisericească.

Dar, veți întreba, cum a fost cu putință, ca reprezentanții bisericii să admită, totuși, să se precizeze modalitățile de urmat. Eu n'aș vrea să dau vre-o explicare supărătoare pentru dânsii. N'ași spune vorba din vechime: „interdum dormitat et bonus Homerus”, ci, după precedentele cari au fost în viața bisericească a Vechiului-Regat, cred că ei s'au simțit îndemnați

să admită această precizare pentru următoarele motive. Oricine își aduce aminte de furtuna și de scandalul regretabil, care s'a deslănțuit în capitala Vechiului-Regat, la 1909, față de inofensiva și atât de utilă încercare a fostului ministru Spiru Haret, de-a crea o corporațiune de conducere bisericească superioară, în forma consistorului bisericesc, la care vlădicii să stea la sfat împreună cu reprezentanții preoțimii de mir și să aducă decizii spre promovarea intereselor religioase și morale ale bisericii, își va da seama că acești reprezentanți ai bisericii noastre în comisia constituțională, au trebuit să ia oarecari măsuri de precauțiune, ca în însuș textul acestei Constituțiuni, să aibă o platformă asigurată, pentruca organizarea bisericească să se poată face cu adevărat pe temelii constituționale și democratice, dupăcum o vedem în actualul proiect. Aceasta, cred că, este explicarea cea mai verosimilă și din acest punct de vedere, trebuie să socotim ca deplin justificată încercarea lor, mai ales dacă mai ținem seamă și de labilitatea, care se pune, aproape în toate lucrările de interpretare a canoanelor. Ca să vă dau un exemplu despre această labilitate, trebuie să vă citez un pasaj, dintr'o broșură tipărită de dl Gârboviceanu, la 1911, sub titlul: „Legea sinodală din 1909, motivarea ei și modificările cari i-s'au adus”. Dl Gârboviceanu citează cazul unuia din cei mai celebri membri ai ierarhiei române ciscarpatine din secolul al XIX, cazul învățatului episcop Melhisedec Ștefănescu. Acesta, în divanul ad-hoc al Moldovei, dela 1857, a făcut această propunere: preoțimea de mir trebuie să ia parte al Sinod: *a)* căci aceasta este o datină veche întrebuințată în toate sinoadele; *b)* căci episcopii cârmuiesc biserica în faptă, cea mai mare parte, prin preoțimea de mir. *c)* căci preoții de mir sunt partea din cler, care trăiește nedeslipit de lume și cunoaște mai bine nevoile și suferințele ei; *d)* căci în reprezentarea bisericii trebuie să fie reprezentate toate interesele bisericii, precum în adunarea națională toate acele ale națiunii.

Atunci, a luat cuvântul și Mihail Kogălniceanu, sprijinind cu toată căldura propunerea lui Melhisedec, spunând între altele: „Adunarea are cele mai mari simpatii pentru acest amendament, fiindcă preoțimea de mir are misiuni

nea și pozițiunea cea mai grea și cu toate acestea preoțimea de mir a fost până acum partea cea mai părăsită, cea mai uitată din tot clerul nostru. Nimica nu s'a făcut pentru luminarea ei, nimic pentru îmbunătățirea ei",

Celce interpretase la 1857 canoanele în sensul acesta larg, cuprinzător, democratic și național, a scris la 1883 o carte intitulată „Studiu despre ierarhia și instituțiunea sinodală”, publicată în tipografia cărților bisericești. Aci își întrebuințează toată erudiția canonică, dogmatică și istorică spre a dovedi că preoții de mir n'au ce căuta în sinoade la olaltă cu episcopii.

(Va urma)

ORDINAȚIUNI

Nr. 2329. — Ministerul sănătății publice și a ocrotirilor ne comunică cu adresa Nr. 2333 din 30 Martie a. c. că văduvele de război, grade inferioare, dacă se recăsătoresc au drept conform art. 12 din legea pensiilor la întreaga pensiuine. Văduvele de război, grade superioare, adecă soții de ofițeri recăsătorindu-se au drept la jumătate din pensiuine plus partea ce se cuvine copiilor minori. Acestea se comunică drept informații eelor interesați.

* * *

Nr. 1214. — Se aduce la cunoștință că în bugetul anului curent nu s'a luat nici un post nou de capelan parohial. Ministeriul cultelor cu adresa Nr. 6159 ne avizează că posturi noi se vor înființa numai în măsura celor vechi cari vor deveni vacante.

* * *

În chestia restricțiunilor pentru consumația de beuturi alcoolice s'a publicat în „Monitorul Oficial Nr. 204 din 9 Decembrie 1921 un regulament petru controlul organelor sanitare. Acest regulament se găsește la toate oficiile publice ale statului și la Direcțiunile regionale sanitare.

ȘTIRI

Majestatea Sa Regele nostru a suferit în săptămâna trecută de o flebită a piciorului drept. Starea sanitară a M. Sale s'a ameliorat însă

încât este în afară de orice pericol. Are însă nevoie de odihnă completă timp mai îndelungat în care scop va face o cură mai lungă în străinătate.

* * *

Danie. Oficiul parohial din Soporul de câmpie a dăruit pe seama muzeului eparhial un exemplar din cazonia lui Varlam dela 1643.

* * *

Partid nou. Un nou partid social-creștin s'a înființat la Oradea-Mare sub conducerea avocatului clujan dr. Roman Valeriu.

* * *

Concertul corului Episcopiei noastre în Alba-Iulia. În legătură cu serbările împreunate cu vizita P. S. S. episcopului nostru în Alba-Iulia gazeta „Alba-Iulia” scrie despre concertul corului nostru următoarele:

A avut însă aceste serbări clipe atât de înălțătoare de inimi încât nu putem trece peste ele așa ușor la ordinea zilei și sub impresia acestora trebuie să facem o scurtă reprivire asupra lor.

Acei, foarte puțini, cari am luat parte la concertul dat de corul episcopiei ort. rom. din Cluj am rămas adânc impresionați de măreția momentelor ce ne-au procurat acest cor sub priceputa conducere a lui Sava Columba.

Cu o adevărată artă și o disciplină de admirat acest cor ne-a cântat câteva bucăți religioase, dintre cari remarcăm reușita cântărei: „Tatăl nostru”, încheiând cu 3 bucăți din balada Avram Iarcu.

Suntem și acum sub impresia clipelor înălțătoare ce ne-a procurat acest cor, și cei cari nu au luat parte cu drept cuvânt pot regreta, deoarece rar ni se dă ocaziunea nouă celor din orășele mai mici a admira o artă atât de desăvârșită, cum a fost aceea prestată de acest cor.

* * *

Câți bani se pot scoate din țară. Ministerul de finanțe a trimis tuturor autorităților vamale din țară o ordonanță prin care se fixează din nou suma de bani ce-o pot duce cu sine peste granița cetățenii cari pleac din țară. Se pot duce fără permis special 2000 franci francezi ori belgieni, sau 1000 de franci elvețieni, sau 6000 de dinari, sau 10.000 de leva, sau 400 mărci rente, sau 100 de dolari, sau 90 fonți engli, sau 300 de socoli sau din orice altă

valută în o sumă echivalentă la 2000 franci francezi. Coroanele austriace și ungare pot fi scoase din țară în mod nelimitat. Lei nu se pot scoate din țară la nici un caz. Călătorii, asupra cărora la ieșirea lor din țară, se vor găsi sume mai mari de monedă străină, decât cele indicate mai sus, sau lei, vor fi pedepsiți.

* * *

Antologia scriitorilor români. Volumul I și II. În „Biblioteca Sămănătorul” din Arad a apărut sub nr. 27—30 o frumoasă antologie a scriitorilor români dela 1821 încoace.

Antologia e alcătuită de cunoscutul publicist Ion Clopștel și cuprinde bucăți alese din scrierile lui: George Lazăr, George Asachi, Eliaș Rădulescu, Barbu Paris Mamuleanu, Al. Iriso-verghi, D. Petrino, Al. Depărățeanu, N. Nicolescu, C. Stamati, V. Cârlova, A. Cantemir, D. Tichindeal, Alex. Donici, Gr. Alexandrescu, Anton Pan, D. Bolintineanu, Al. Sihleanu, G. Barițiu, Andrei Șaguna, Timoteiu Cipariu, M. Coșălniceanu, V. Alecsandri, N. Bălcescu, Ion Ghică, Al. Odobescu, Const. Negruzzi, Gh. Panu, Bogdan Petriceicu Hașdeu, C. A. Rosetti și Cesar Boljac.

Prețul 15 fei de fiecare volum.

* * *

Broșuri contra sectelor. Preotul Chirica din Iași a scos la tipar câteva broșuri de propagandă contra sectarilor. Și anume: Crucea lui Hristos, Botezul copiilor, Biserica lui Hristos locaș de închinare, Feriți-vă de adventiști etc., Sfânta tradiție. Nu Sâmbăta ci Dumineca. Fiecare broșură costă 5 lei. Se poate comanda și la redacția noastră

* * *

Sfârșitul lumii amânat. Secta mileniștilor susține că în anul 1925 se sfârșește lumea.

Seventhday Advents (Adventiști de ziua a șaptea americani) din America, asteptau sfârșitul lumii să se producă în ziua de 7 Februarie a. c., la prânz. Mai multe cete sub direcțiunea păstorului Treidt, s'au adunat pe colina care se înalță d'asupra lui East Patchopue, în Long Island, aproape de New-York. Ei au petrecut adă presupusa lor ultimă clipă în post și rugăciune. Mulți turiști și curioși se adunaseră ca să-i vadă.

Gazeta „Paris Tims” din dimineața zilei aceleia a publicat o depeșă din New-York prin care păstorul Treidt, celce a anunțat mai întâiu că „mielul lui Dumnezeu va veni astăzi” a declarat dimineața acelei zile, că venirea este amânată până în 9—15 Februarie. Nevoind lumea să se prăpădească nici în acele zile s'a amânat din nou până la vară.

LICITAȚIE

Nr. 37—1925.

Comitetul parohiei ort. rom. din Mănăsturul-Unguresc, județul Cojocna, dă în întreprindere în cale de licitație publică lucrările de construire ale unei nouă biserici și invită pe antreprenorii cu calificare cerută pentru clădiri publice, cari doresc a lua parte la aceasta licitație ca până în ziua de 26 Aprilie a. c. ora 12 a. m. să-și înainteze ofertele în scris sigilate și provăzute cu vadiu de 50.000 lei în numerar, în hârtii de valoare ori libelă de bancă acceptabile, la comitetul parohial din Mănăsturul-Unguresc. Licitația se va ține în aceeași zi la 3 ore p. m. vadiul se va extrada celui încredințat numai după terminarea și colaudarea lucrărilor, iar celorlalți reflectanți imediat după hotărâre.

Comuna bisericască prestează întreg materialul de piatră, 40 metri cub. lemn nefasonat, iar 40 metri cub. lemn fasonat.

Planurile, proiectul de deviz în alb și condițiile speciale pentru executarea lucrărilor se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. din Mănăsturul-Unguresc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a încredința cu executarea lucrărilor, fără considerare la prețuri și condiții de ofert, pe acela dintre minusoferenții, care va prezenta mai multă garanție de soliditate, cu adausul, că materialul oferit de comuna bisericască, aflându-se corespunzător, întreprinzătorul este obligat al primi în prețul din devizul statorit.

Pentru participarea la licitației spese nu se lichidează reflectanților.

Mănăsturul-Unguresc, la 5 Martie 1925.

Alexandru Boeriu
paroh președinte.

Ioan Urs
epitrop prim.

Văzut: Aurel Muntean
protopop.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Româniș ortodocși și Româniș uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodocsia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei

Nr. 227—1925.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei aII-a de clasa primă (I) din *Tg.-Murăș* aprobată de Ministerul Cultelor sub Nr. 416p1 din 1924, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Beneficiile parohiei sunt:

- 1 Salar dela stat.
2. Relut de locuință 5000 lei anual.
3. Sesie parohială de 32 jug. în hotarul comunei Cotuș, primită prin reforma agrară din rezerva de stat.
4. Jumătate venitele stolare obicinuite.

Sfera de activitate a parohului este: a) îndeplinirea tuturor funcțiunilor în și afară de biserică în mod alternativ săptămânal; b) îndeplinirea serviciilor pastorale la spitalele de stat, la asilul de copii și la penitenciarul de stat; c)

îndeplinirea serviciilor pastorale și conferențiale la garnizoana *Tg.-Murăș* și la spitalul militar ortodox român în garnizoană; d) fiind preotul prim și protopop, preotul al doilea este deobligat al suplini pe preotul protopop ori de câte ori va fi trebuință; e) catechizarea elevilor dela școalele primare de stat, dela ucenicii industriali și dela școala de arte și meserii.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul fixat, iar pentru a face cunoștință cu credincioșii se vor prezenta în o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, celebra și predica.

Reflectanții din alte eparhii vor prezenta certificat de concesiune dela chiriachul de care atârână și act dela P. S. S. episcopul nostru al Clujului că poate fi acceptat în candidare.

Oficiul protopopesc ort. rom. din *Tg.-Murăș* în conțelegere cu comitetul parohial.

Tg.-Murăș, la 24 Martie 1925.

Stefan Russu, protopop.

Nr. 228—1925.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa a III-a Sânger din protopopiatul *Tg.-Murăș* să escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renasterea”

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură. Casa parohială fiind pregătirile pentru edificare în curgere.
3. Sesiune parohială în mărime de 20 jug. din cari o grădină de 1 jug. lângă casa parohială.
4. Dela fiecare familie câte o miertă porumb și o zi de lucru.
5. Venitele stolare obicinuite.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, instruite conform legilor în vigoare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesc și se vor prezenta cu stirea mea într'o Duminecă sau sârbătoare la biserică pentru a face cunoștință cu poporul.

Tg.-Murăș, la 24 Martie 1925.

Oficiul protopresbiteral al tractului *Tg.-Murăș* în înțelegere cu comitetul parohial.

Stefan Russu, protopop.